

11.05 2005

ARVIO KULUTTAJATUTKIMUSKESKUKSEN TOIMINNASTA VUONNA 2004

Kauppa- ja teollisuusministeriön arvio perustuu Kuluttajatutkimuskeskuksen (KTK) toimintakertomus ja tilinpäätösasiakirjaan ja toiminnasta muuten saatuun informaatioon. Käytettävissä on ollut myös Valtiontalouden tarkastusviraston laatima Kuluttajatutkimuskeskuksen tilintarkastuskertomus vuodelta 2004.

Tuloksellisuus

1.1. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Kuluttajatutkimuskeskuksen toiminnan tavoitteena on tuottaa ja välittää tutkimustietoa, jonka avulla edistetään kuluttajien hyvinvointia ja vaikutusmahdollisuuksia, vahvistetaan kuluttajien ja elinkeinoelämän yhteistyötä ja markkinoiden toimivuutta sekä edistetään käyttäjälähtöistä teknologiaa ja tuotekehitystä.

Kuluttajatutkimuskeskuksen toiminta on edennyt kokonaisuutena tulossopimuksen mukaisesti ja toimintaa on kehitetty pitemmän ajan toiminta- ja taloussuunnitelmassa esitettyjen linjausten mukaisesti. Tutkimuskeskus on jatkuvasti pyrkinyt keskittymään perustehtävänsä mukaiseen toimintaan ja tutkimustoiminnan osuus kokonaistyöajasta onkin kasvanut aiemmista vuosista.

1.2. Taloudellinen tuloksellisuus

Tutkimuskeskuksen toiminnan kokonaiskulut olivat yhteensä 2 733 378 euroa ja summa säilyi edellisten vuosien tasolla. Tuotot olivat 818 136 euroa. Vuoden 2004 aikana saatiin kilpaillun rahoituksen kautta tulo-rahoitusta edellisiä vuosia enemmän ja sisäisessä budjetissa esitetty arvio ylitettiin. Toiminnan rahoituksesta tulo-rahoituksen osuus oli tarkasteluvuonna 31 prosenttia.

Valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomuksen mukaan tilinpäätöslaskelmat, jotka koostuvat talousarvion toteutumalaskelmasta, tuotto- ja kululaskelmasta sekä taseesta, on laadittu säännösten mukaisesti. Talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu ja tuloksellisuuden kuvauksessa esitetyt kustannus-, henkilötyövuosi- ja suoritiedot ovat luotettavia ja riittäviä. Maksullisen toiminnan vähäisyydestä johtuen kannattavuustietoja ei ole ollut tarpeen esittää.

1.3. Toiminnallinen tuloksellisuus

Tulossopimuksessa Kuluttajatutkimuskeskuksen toimintaan liittyvät tavoitteet on määritelty pitkän aikavälin yleisinä strategisina tavoitteina. Suorite- tai määräperusteisia vaikuttavuustavoitteita tulossopimuksessa ei asetettu. Vaikuttavuudelle asetettiin yleisluonteinen tavoite tuottaa ja välittää tutkimustietoa, jolla edistetään kuluttajien hyvinvointia ja vaikutusmahdollisuuksia markkinoilla.

11.05.2005

Tämän mukaisesti tutkimuskeskus on toiminut vaikuttavuuden lisäämiseksi tuottamalla julkaisuja, artikkeleita sekä konferenssi- ja seminaariesitelmiä kotimaassa ja kansainvälisesti. Näitä suoritteita on lukumääräisesti yhteensä 241 kappaletta, mikä tutkimustyöpanokseen (26,1 htv) nähden on hyvä määrä. Artikkelit kotimaisissa ja ulkomaisissa julkaisusarjoissa ovat lisääntyneet edellisiin vuosiin nähden selvästi, mikä useissa lehdissä sovellettu refereekäytäntö huomioon ottaen merkinnee myös tutkimuksen laadun parantumista. Lisäksi henkilökunta on osallistunut mm. erilaisten neuvottelukuntien työskentelyyn eri hallinnonaloilla ja yliopistoissa. Lehdissä ja sähköisissä medioissa on annettu 137 haastattelua. Tietopalvelujen suoritteita on yhteensä noin 1400 kappaletta.

Tietopalvelu on nopeuttanut ja laajentanut palveluaan kehittämällä KULTU-tietokantoja sekä julkaisemalla tutkimusraportteja ja tiedotteita aikaisempaa enemmän sähköisessä muodossa. Kuluttajaportaalin kehittäminen aloitettiin yhteistyössä Kuluttajaviraston kanssa.

Tietohallinnon alueella asianhallintajärjestelmän kehittäminen ei käynnistynyt. Tämä ei johtunut pelkästään tutkimuskeskuksen omasta toiminnasta sillä valmistelussa on mukana myös Kuluttajavirasto. Kehittämistyötä on valmisteltu ja se on pyrittävä toteuttamaan vuoden 2005 aikana.

Tutkimus- ja tehtäväalueittain tarkasteltuna tutkimustoiminta eri teema-alueilla on edennyt suunnitellulla tavalla. Uusia tutkimushankkeita on valmisteltu käynnistetty aktiivisesti. Kokonaisuudessaan toiminta on ollut tulossopimuksen mukaista.

Yhteistyötä muiden tutkimusorganisaatioiden kanssa on vahvistettu. Jatkossa verkostoitumista voisi laajentaa yrityssektorin suuntaan solmimalla tutkimushankkeita joissa yritykset ovat mukana joko suoraan rahoittajina tai muulla tavoin kumppanina esimerkiksi Tekesissä sovellettavaa mallia mukaillen.

1.4. Henkisten voimavarojen hallinta

Kuluttajatutkimuskeskus on ottanut käyttöön uuden palkkausjärjestelmän vuoden 2004 marraskuun alussa.

Henkilöstöpoliittista ohjelmaa ei ole laadittu. KTM pitää esitettyjä perusteita riittävinä sillä uuden palkkausjärjestelmän sisäajovaiheessa käsiteltiin yksittäisten henkilöiden asemaa työyhteisössä ja muutoinkin erilaiset yksittäiset toimenpiteet ovat kehittäneet organisaatiota tältä osin. Tutkimuskeskuksen uuden strategian tultua hyväksytyksi henkilöstöpoliittisen ohjelman valmistelua on syytä jatkaa.

11.05.2005

2. Raportoinnin asianmukaisuus

Kuluttajatutkimuskeskuksen toimintakertomus ja tilinpäätösasiakirja vuodelta 2004 on hyvin laadittu ja selkeä. Sen pohjalta keskuksen toimintaa ja taloutta on hyvä arvioida. Tulossopimuksessa mainitun tutkimuksen kehittämisen osalta on kehitetty tutkimussuoritteiden määrittelyä ja luokittelua jotta tulosseuranta olisi paremmin mahdollista. Raportointi onkin tältä osin selkeytynyt.

3. KTK:n toimenpiteet tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

KTK on saavuttanut tulostavoitteena. Vuotta 2004 koskevassa tilintarkastuskertomuksessa valtiontalouden tarkastusvirastolla ei ole ollut huomauttamista KTK:n toiminnasta. KTK kehittää edelleen toimintaansa pitkän aikavälin toiminta- ja taloussuunnitelmassa ilmoitetulla ja vuosittain laadittavissa tulossopimuksissa erikseen täsmennetyllä tavalla.

4. Ministeriön toimenpiteet tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Valtion tiede- ja teknologianeuvosto julkaisi 3.9.2004 raportin "Valtion sektoritutkimusjärjestelmän rakenteellinen ja toiminnallinen kehittäminen", jonka sisältämät linjaukset Valtioneuvosto vahvisti 7.4.2005 periaatepäätöksellä.

KTK:n johtokunta on ministeriön pyynnöstä aloittanut tutkimuskeskuksen strategian tarkistamis- ja uudistamistyön. Strategian kehittämisen taustaksi on tekeillä arviointiraportti, jonka johtokunta käsittelee osana KTK:n tulevan strategian laadintatyötä. Johtokunta raportoi strategian uudistamistyöstä ministeriölle työn valmistuttua kesällä 2005. KTK:n strategian sisältämät linjaukset otetaan huomioon toiminta- ja taloussuunnitelmaa laadittaessa sekä asetettaessa KTK:n tulostavoitteita vuodelle 2006.

Timo Kekkonen
Ylijohtaja

Alpo Kuparinen
Teollisuusneuvos